

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΘΡΑΚΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ – ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ – ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

Η γεωγραφική ενότητα της Θράκης καταλαμβάνει το Β.Α. ακραίο τμήμα της χώρας και αποτελείται από τους Νομούς ΕΒΡΟΥ-ΡΟΔΟΠΗΣ και ΞΑΝΘΗΣ σε γραμμική διάταξη κατά μήκος της μεθορίου με τη Βουλγαρία (προς Βορρά) και την Τουρκία (ανατολικά).

Η έκτασή της είναι 8.578 τ. χλμ ή 6,5% της συνολικής έκτασης της χώρας με πληθυσμό 350 χιλ. άτομα.

Αποτελείται από μόνιμα προσχωματικά βαθειά εδάφη με πλούσιους υδροφόρους ορίζοντες και επιφανειακά νερά τα οποία παρέχουν ασφαλείς προϋποθέσεις μεγάλων αποδόσεων στις ετήσιες καλλιέργειες (σίτος – αραβόσιτος κλπ).

Όσον αφορά τον ορυκτό πλούτο υπάρχουν ενδείξεις ότι είναι αρκετά σημαντικότερες από ότι μέχρι σήμερα γνωρίζουμε.

Παρόλα αυτά η Θράκη αποτελεί μία ιδιαίτερη γεωγραφική ενότητα μέσα στην Ελληνική επικράτεια, μία ιδιαιτερότητα που έχει επισημανθεί από τους πρώτους χρόνους της προσάρτησής της και παρά τις έστω και αποσπασματικές προσπάθειες εκ μέρους της Ελληνικής πολιτείας για την ανάπτυξη της περιοχής, η μη αξιοποίηση του δυναμικού της περιοχής οφείλεται κατά την άποψή μας στους κάτωθι λόγους

- Στην ακραία θέση του γεωγραφικού διαμερίσματος, στις μεγάλες αποστάσεις από τα μεγάλα αστικά κέντρα,
- Στο γεγονός ότι οι έμπειροι και μορφωμένοι γηγενείς δεν παραμένουν για μεγάλο χρονικό διάστημα στην περιοχή καθόσον μετακινούνται σε μεγαλύτερα αστικά κέντρα, στερώντας την περιοχή από τις γνώσεις και τις εμπειρίες τους.
- Στη σχετική ανομοιογένεια του πληθυσμού της περιοχής που αποτελείται από ομογενείς, πομάκους, μωαμεθανούς και ρομά.

Κύριος όμως λόγος για τη δημιουργία αυτής της ιδιαιτερότητας που χαρακτηρίζει την περιοχή θα πρέπει να αποδοθεί και στην ασκηθείσα διαχρονικά πολιτική όλων των ελληνικών κυβερνήσεων που εξαντλείτο στο μειονοτικό θέμα και που είχε κύριο χαρακτηριστικό τα αστυνομικά μέτρα και σίγουρα ήταν από τους βασικούς παράγοντες που δημιούργησαν τα προβλήματα οικονομικού, κοινωνικού και πολιτιστικού χαρακτήρα, δίνοντας την ευκαιρία να ενταθεί η προσπάθεια εφαρμογής του σχεδιασμού της Τουρκικής εξωτερικής πολιτικής, η οποία χαρακτηρίζεται από συνέχεια, συνέπεια, υπομονή και καλό σχεδιασμό στους μακροχρόνιους στόχους της.

Η μεταστροφή της ελληνικής πολιτείας και η αλλαγή στην εφαρμογή της εν λόγω πολιτικής άρχισε μετά το 1950 με την προώθηση νέων ιδεών, σχετικών με την περιφερειακή ανάπτυξη.

Όσο γινόταν συνείδηση ότι η ταχεία και απρογραμμάτιστη ανάπτυξη της Αθήνας δημιουργούσε μεγάλα προβλήματα στη χώρα, τόσο αυξάνονταν οι τάσεις για την ανάπτυξη της περιφέρειας.

Στα πενήντα αποτελέσματα αυτής της περιστασιακής αναπτυξιακής πολιτικής μπορούν να υπολογισθούν και αυτά της Θράκης που όμως η ιδιαιτερότητά της απαιτούσε μία άλλη τελείως διαφορετική αντιμετώπιση από την υπόλοιπη περιφέρεια.

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθούμε στα γεγονότα του 1955 όπου υπό συνθήκες οργανωμένης δίωξης, ο πληθυσμός της Κωνσταντινούπολης, του οποίου την υπόσταση εγγυάτο η συνθήκη της Λοζάνης του 1923,

αναγκάστηκε να τραπεί σε φυγή ενώ παράλληλα καταργήθηκε de facto το καθεστώς αυτοδιοίκησης της Ελληνικής μειονότητας των νήσων Ίμβρου και Τενέδου και η μετατροπή τους σε χώρους ελεύθερης διαβίωσης καταδίκων, πράγμα που υποχρέωσε τους Έλληνες των δύο νησιών σε εκπατρισμό.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημανθεί η αδράνεια της Ελληνικής πολιτείας, η οποία αντί να συνεχίσει την εφαρμογή υποτονικών και αναποτελεσματικών μέτρων, έπρεπε να σχεδιάσει και να υλοποιήσει τάχιστα μία άλλη πολιτική στρατηγικού χαρακτήρα που σίγουρα θα απογείωνε κοινωνικά και οικονομικά τη Θράκη και με αυτόν τον τρόπο αφ' ενός θα θωράκιζε αμυντικά τη χώρα και αφ' ετέρου θα ενίσχυε αποτελεσματικά και την οικονομία της.

Μετά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο έγινε πλέον σαφές ότι έπρεπε να ενισχυθούν οι ανατολικές ακριτικές περιοχές με κύρια επιλογή τη Θράκη, εφαρμόζοντας μία άλλη πολιτική οικονομικής ανάπτυξης και με στόχο να συγκρατηθεί ο πληθυσμός στην περιοχή μέσω της δημιουργίας νέων αλλά και της επέκτασης παλαιών μεταποιητικών μονάδων.

Στη βάση αυτή ψηφίστηκε το Ν. 289/76. Με το νέο νόμο δημιουργήθηκαν τα κίνητρα για την ανάπτυξη των παραμεθόριων περιοχών που περιελάμβαναν διάφορα μέτρα για τις επιχειρήσεις που θα εγκαθίστανταν εκεί όπως

- **Μειωμένη φορολογία επί των κερδών, των αποθεματικών, της μεταβίβασης ακινήτων**
- **Κάλυψη μέρους της δαπάνης κτιριακών εγκαταστάσεων**
- **Επιδότηση των επενδύσεων και του επιτοκίου**
- **Μείωση των ασφαλιστικών εισφορών**
- **Χορήγηση στεγαστικών δανείων με ευνοϊκούς όρους καθώς και διάφορες φοροαπαλλαγές και συναφείς ρυθμίσεις**

Έτσι λοιπόν μεγάλος αριθμός επιχειρηματιών και επενδυτών έσπευσε να επωφεληθεί των σχετικών κινήτρων και μέσα σε ένα χρόνο είχαν υπαχθεί στο σχετικό νόμο 370 επιχειρήσεις με πρόβλεψη να απασχολήσουν 27.000 άτομα. Βέβαια το πρόγραμμα ουδέποτε υλοποιήθηκε σε όλη του την έκταση καθόσον το μεν αρμόδιο Υπουργείο υπήγαγε τα υποβαλλόμενα αιτήματα στις ευεργετικές διατάξεις του Νόμου αλλά στη συνέχεια οι τράπεζες εξετάζοντας σε βάθος τα αιτήματα για χρηματοδότηση με κύριο κριτήριο τη βιωσιμότητα της επένδυσης, υλοποίησαν μέρος αυτών σε ποσοστό 8% των υπαχθέντων στο Νόμο από το σχετικό Υπουργείο.

Όσον αφορά τις ζητούμενες από τις Τράπεζες εξασφαλίσεις που ναι μεν στην περίπτωση των βιοτεχνικών η κρατική εγγύηση ήταν αρκετή, αλλά στην περίπτωση χρηματοδότησης μεγάλων επιχειρήσεων υπήρχαν σε πολλές περιπτώσεις αξεπέραστες δυσκολίες καθόσον το καθεστώς λειτουργίας των Τραπεζών δεν επέτρεπε χρηματοδοτήσεις μεγάλων ποσών, αφού δεν υπήρχε η ανάλογη προσαρμογή της νομισματικής πολιτικής από την Κεντρική Τράπεζα της οποίας οι διατάξεις για τα ανώτατα όρια χρηματοδότησης ήταν πολύ χαμηλότερα των ζητουμένων δανείων.

Έτσι λοιπόν η αποτυχία του συγκεκριμένου προγράμματος ήταν αναμενόμενη καθόσον απεδείχθη ότι δεν υπήρχαν μηχανισμοί για την ταχεία, ορθή μελέτη αλλά και προώθηση των σχετικών αιτήσεων, ενώ σε πάρα πολλές περιπτώσεις οι διάφορες διευκολύνσεις, διεύρυνση χρηματοδοτήσεων, ρυθμίσεων κλπ συνεχίσθηκαν να δίνονται ανάλογα με την πίεση που ασκούσαν στην εκάστοτε κυβέρνηση οι παραγωγικές τάξεις της περιφέρειας αλλά κυρίως και οι επιτόπιοι πολιτικοί (βουλευτές – υπουργοί).

Στη συνέχεια εφαρμόσθηκε ένα άλλο επενδυτικό καθεστώς με χαρακτηριστικό την καθιέρωση επιδοτήσεων του έργου. Οι νόμοι 1262/82, 1682/82, 1892/90, 2234/94 καθιέρωσαν ελκυστικά κίνητρα που ωστόσο προσήλκυσαν δυστυχώς πολύ περιορισμένο αριθμό ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ επενδυτών, ενώ οι ήδη εγκατεστημένοι επιχειρηματίες το μόνο που τους ενδιέφερε ήταν να προσπαθούν να ρυθμίσουν με ευνοϊκότερους όρους τις ήδη αναληφθείσες από αυτούς υποχρεώσεις τους.

Καταλήγοντας θα μπορούσαμε να πούμε μετά βεβαιότητας ότι τα αποτελέσματα της όλης προσπάθειας ήταν αντιστρόφως ανάλογα σε σχέση με τα κεφάλαια που αναλώθηκαν κατά την διάρκεια αυτής της περιόδου (τουλάχιστον 25ετίας) ούτε φυσικά επετεύχθη και ο στόχος της διατήρησης πληθυσμού στην περιοχή παρά την προσπάθεια εγκατάστασης των ομογενών που προέρχονταν από τη Σοβιετική Ένωση, η οποία απεδείχθη και αυτή προσωρινού χαρακτήρα.

Ωστόσο ουδέν κακόν αμιγές καλού καθόσον συντελέσθηκαν διαχρονικά αλλαγές στις υποδομές που σίγουρα εντυπωσιάζουν όπως το οδικό δίκτυο που βελτιώθηκε (φαρδύτεροι και καινούριοι δρόμοι). Υλοποιήθηκε το μεγάλο έργο της ΕΓΝΑΤΙΑΣ που διατρέχει κατά μήκος και τους τρεις Νομούς, οι πόλεις εκμοντερνίσθηκαν και επεκτάθηκαν (όμως όλα αυτά σε καμία περίπτωση δεν συνιστούν την επιθυμητή οικονομική ανάπτυξη).

Αξιοσημείωτο επίσης είναι ότι ο σιδηροδρομικός άξονας Αλεξανδρούπολης Ορμενίου μήκους 178 χλμ έχει ανακαινισθεί, ενώ έχει αναβαθμισθεί και ο οδικός.

Ο νέος προβλήτας του λιμένα Αλεξανδρούπολης που κατασκευάσθηκε προ 10ετίας και η σύνδεσή του με τον εμπορικό σιδηροδρομικό σταθμό απαιτεί ελάχιστο κόστος, ενώ οι προοπτικές εκβάθυνσης του λιμένα στα 9-10 μέτρα θα επιτρέπουν την προσέγγιση πλοίων μεγάλου εκτοπίσματος.

Δεν είναι τυχαίο άλλωστε το Ρωσικό ενδιαφέρον που εκδηλώθηκε

- με την ίδρυση προξενείου στην Αλεξανδρούπολη
- για την εκμετάλλευση του λιμένα της Αλεξανδρούπολης,
- αλλά και την Αγορά των υπό αποκρατικοποίηση ΤΡΑΙΝΟΣΕ και ΕΕΣΤΥ.

Από την άλλη πλευρά η ευρύτερη περιοχή της Θράκης αποκαλείται εδώ και αρκετά χρόνια νεκροταφείο επιχειρήσεων, καθώς οι εκατοντάδες εταιρίες που λειτούργησαν για κάποια χρόνια μέσω επιδοτήσεων, σήμερα είτε έχουν κλείσει, είτε μεταφέρθηκαν σε άλλες χώρες και είναι χαρακτηριστική η αναφορά από μεγάλη εφημερίδα του κέντρου ότι ενώ το 2003 στο επιχειρησιακό κέντρο Ροδόπης λειτουργούσαν 99 επιχειρήσεις που απασχολούσαν 17.000 άτομα, σήμερα έχουν απομείνει 7 και μετά βίας απασχολούν 900. Η δε ανεργία στους νομούς Ξάνθης και Ροδόπης φθάνει το 40% πράγμα που σηματοδοτεί την περαιτέρω συρρίκνωση της δραστηριότητας δηλητηριάζοντας όλο και περισσότερο την κοινωνική ατμόσφαιρα με την αυξανόμενη φτώχεια.

Παράλληλα ευνοείται η προοπτική διεύρυνσης της τουρκικής παρέμβασης στην Οικονομία της Θράκης μέσω της Τουρκικής Τράπεζας ZIRAAT που έχει αναπτύξει δραστηριότητα στους συγκεκριμένους νομούς.

Επίσης με βάση τη διαπίστωση ότι ο κύριος όγκος της επιχειρηματικής δραστηριότητας στη Θράκη μετανάστευσε στη Βουλγαρία με το αιτιολογικό

- του χαμηλού εργατικού κόστους,
- των ειδικών φορολογικών κινήτρων και διευκολύνσεων, αλλά και
- του ευέλικτου νομικού πλαισίου

δημιουργεί όλες εκείνες τις συνθήκες πίεσης από διάφορα όργανα της κομισιόν της Ε.Ε. που αξιολογούν ότι η έξοδος της Χώρας μας από την ύφεση θα γίνει πολύ πιο

γρήγορα μέσω της δημιουργίας Ειδικών Οικονομικών Ζωνών (Ε.Ο.Ζ.) αρχής γενομένης από τη Θράκη.

Ωστόσο δεν πρέπει να παραβλέπουμε ότι η ΕΟΖ είναι μία γεωγραφική περιοχή στην οποία ισχύει ένα εντελώς ιδιαίτερο νομοθετικό, οικονομικό και διοικητικό καθεστώς. Δηλαδή σε μία Ε.Ο.Ζ. το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας δεν είναι το ίδιο που ισχύει για την υπόλοιπη επικράτεια. Οι συνθήκες εργασίας κατά τεκμήριο είναι δύσκολες και περιλαμβάνουν 10ωρη εργασία. Οι αμοιβές είναι χαμηλές και συχνά προσφέρεται και κατάλυμα εντός ή κοντά στο χώρο εργασίας στους εργαζόμενους που έρχονται να εργαστούν από άλλες περιοχές. Επίσης στις ΕΟΖ δεν απασχολούνται μόνο ντόπιοι αλλά και μετανάστες οιασδήποτε εθνικότητας.

Ανεξάρτητα από το όποιο όφελος των συγκεκριμένων εταιριών που λειτουργούν στις ΕΟΖ το θα πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη το γεγονός ότι δε υπάρχουν ικανοποιητικές αμοιβές στους εργαζόμενους, πράγμα που τους επιβάλλει να κατοικούν στα εργασιακά στρατόπεδα και κατά συνέπεια η οικονομία της περιοχής ουδόλως επωφελείται από την εγκατάσταση αυτών των επιχειρήσεων, αλλά ούτε και η οικονομία της Χώρας, αφού η φορολογία επ' αυτών των επιχειρήσεων είναι ανύπαρκτη.

Στην περίπτωση που δημιουργηθεί ΕΟΖ στη Θράκη και με δεδομένο ότι θα απασχοληθούν και άτομα άλλων εθνικοτήτων θα συρρικνωθεί ακόμα περισσότερο το εισόδημα των αυτοχθόνων κατοίκων και θα τους αναγκάσει να μεταναστεύσουν σε αναζήτηση καλύτερης τύχης.

Η εξέταση μιας τέτοιας προοπτικής, δηλαδή δημιουργία ΕΟΖ, από τα θεσμικά όργανα της Ελληνικής πολιτείας δίνει τουλάχιστον την εντύπωση ότι δεν έχουν αξιολογήσει επαρκώς την έκταση του κινδύνου για την απώλεια εθνικής κυριαρχίας στην συγκεκριμένη στρατηγικής σημασίας και πλούσια σε μεταλλεύματα περιοχή και αναφερόμαστε κυρίως στην αλλοίωση της πληθυσμιακής σύνθεσης της περιοχής.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Οι προσπάθειες που έγιναν μέχρι σήμερα αποδείχθηκαν δυσανάλογα μικρές σε σχέση με το μέγεθος του προβλήματος. Αυτές εκδηλώθηκαν με αποσπασματικό τρόπο. Στόχευαν περιστασιακά μέσα από τη δυσλειτουργία του πολιτικού μας συστήματος, ενώ η έλλειψη μέσων και η γραφειοκρατική αντίληψη της Δημόσιας Διοίκησης τις εξουδετέρωσαν.

Η ανάπτυξη της Θράκης είναι υπόθεση εθνικής προτεραιότητας και θα πρέπει να συνειδητοποιηθεί από όλους ότι το παρόν και το μέλλον δεν εξαρτάται μόνο από την αμυντική της θωράκιση, την οποία σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να παραβλέπουμε. Μεσοπρόθεσμα πλέον εξαρτάται εξίσου αν όχι περισσότερο, από την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της περιοχής.

Η οικονομική κρίση στην περίπτωση της Θράκης, έστω και χωρίς να υπερβαίνει τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η υπόλοιπη χώρα, ενδέχεται να έχει πολύ πιο επώδυνες επιπτώσεις, καθόσον ο τοπικός πληθυσμός είναι σχετικά μικρότερος (η πλέον αραιοκατοικημένη περιοχή της Ελλάδας μετά τη Δυτική Μακεδονία), αλλά και ανομοιογενής και το κυριότερο έχει την τάση να επενδύει και να μετακινεί τα κεφάλαιά του εκτός της περιοχής με το πρόσχημα της εξ Ανατολών απειλής.

Αυτό αποτελεί σήμερα τον μεγαλύτερο κίνδυνο, γιατί αν παγιωθεί αυτή η αντίληψη, τότε με τη φυγή ανθρώπων και κεφαλαίων, η περιοχή θα απειληθεί από οικονομική κατάρρευση και δημογραφική αλλοίωση με δυσάρεστη συνέπεια για την πατρίδα μας.

Αυτό το δυσμενές ψυχολογικό κλίμα που διακατέχει τον πληθυσμό της περιοχής πρέπει οπωσδήποτε να αντιστραφεί, αλλά για να γίνει αυτό χρειάζεται

δραστική παρέμβαση της πολιτείας για την ενεργοποίηση του πλούσιου δυναμικού της περιοχής σε νέες κατευθύνσεις. Θα πρέπει να γίνει σαφές ότι με βάση τον ιδιαίτερο γεωπολιτικό μας χώρο οι προοπτικές της Θράκης θα πρέπει να συνδεθούν με ένα πρότυπο εξωστρεφούς βιώσιμης ανάπτυξης με ιδιαίτερο προσανατολισμό στη Βαλκανική και την Ανατολική Ευρώπη μέχρι και τη Ρωσία, χωρίς να παραβλέπονται και οι παραδοσιακοί τομείς, όπως πρωτογενής, δευτερογενής τομέας αλλά και η ανάπτυξη του τουρισμού.

Στο ερώτημα ποιο είναι το πρότυπο της ανάπτυξης της Θράκης θα μπορούσαμε να απαριθμήσουμε άπειρες προτάσεις για εφαρμογή μέτρων ανάπτυξης, που διαχρονικά βλέπουν το φως της δημοσιότητας, ωστόσο εμείς θέτουμε ένα ερώτημα: Τι θέλουμε εμείς για τη Θράκη και πως δε θα επαναληφθούν τα σφάλματα του παρελθόντος;

Η απάντηση σε αυτό το καίριο ερώτημα απαντάται στη ρήση του ρωμαίου Βιργιλίου «felix qui potuit rerum cognoscere causas». «Ευτυχείς αυτοί που γνωρίζουν τις αιτίες των πραγμάτων».

Κατά συνέπεια η δρομολόγηση λύσεων στο θέμα της Θράκης προϋποθέτει σαφή και σε βάθος κατανόηση των σημερινών διαστάσεων του προβλήματος, αλλά και των αλλαγών που έχουν μεσολαβήσει ως προς τη διεθνή αντίληψη των πραγμάτων. Αυτό σημαίνει την ύπαρξη Εθνικής Στρατηγικής, αλλά για να υπάρξει ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ πρέπει να γίνουν σαφή τα ΕΘΝΙΚΑ και ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ συμφέροντα.

Σήμερα τα πράγματα είναι τελείως διαφορετικά από το παρελθόν και οι χθεσινές μέθοδοι δεν μπορούν να έχουν εφαρμογή. Ωστόσο τα χθεσινά συγκριτικά μειονεκτήματα μπορούν να μετατραπούν σε πλεονεκτήματα. Και εννοούμε ότι η πολιτεία θα πρέπει πρωτίστως να δημιουργήσει όλες εκείνες τις προϋποθέσεις για την προσέλκυση επενδύσεων υψηλής στάθμης, παρέχοντας καθεστώς ασφάλειας και φορολογικά κίνητρα που σε συνδυασμό με τη γεωγραφική της θέση (το παράλιο τμήμα μιας βαλκανικής ενδοχώρας) και την υφιστάμενη υποδομή να καταστεί μία επιτυχημένη επιχειρηματική περιοχή κι ένας ελκυστικός τόπος διαβίωσης για τους Έλληνες.

Θεωρούμε ότι αν σχεδιασθεί και εφαρμοσθεί μία τέτοια πολιτική που θα δημιουργήσει μία κατάσταση οικονομικής κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης θα αφυπνιστούν όλοι, ακόμη και πέραν των συνόρων μας γειτνιάζοντας μουσουλμάνοι, που πιστεύουμε ότι οι περισσότεροι έχουν αρκετό μυαλό για να αντιληφθούν τις καταστροφικές για αυτούς και τις οικογένειές τους συνέπειες που θα προκύψουν από την υλοποίηση των επιδιώξεων της ξένης προπαγάνδας.

Μία σύγκριση με την υπάρχουσα στις γειτονικές χώρες κατάσταση θα λειτουργεί υπέρ της χώρας που προσφέρει σ' αυτούς ελευθερία και άνετη διαβίωση.

Για μας το θέμα της Θράκης έχει λύση και είναι ΚΑΘΑΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ.

Η εφαρμογή μιας πολυδιάστατης πολιτικής για την ανάπτυξη της περιοχής αποτελεί εθνικό χρέος όχι μόνο για τη θωράκισή της, αλλά και για την άμβλυση των ανισοτήτων και των διαφόρων τοπικών εντάσεων.

Το δυσάρεστο όμως στην όλη υπόθεση είναι ότι από τις μέχρι σήμερα διακηρύξεις και κινήσεις των τελευταίων κυβερνήσεων δεν διαφαίνεται προοπτική ανάπτυξης στην περιοχή.

Πως άλλωστε να γίνει αυτό, όταν οι ίδιοι σχεδόν άνθρωποι διαχειρίζονται διαχρονικά το θέμα αυτό μέσα από διάφορα πολιτικά σχήματα.

Η πραγματική οικονομική επέκταση της Θράκης και όχι μόνο μπορεί να συντελεσθεί με σοβαρές και επίμονες προσπάθειες που χρειάζονται συλλογικότητα και το κυριότερο πολιτικούς με υπευθυνότητα, πατριωτισμό και φαντασία.

Αθήνα, 30/5/2014
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Α. ΖΑΚΟΝΤΙΝΟΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΛΙΣΜΕ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ - Msc Στρατηγικές και Αμυντικές Σπουδές